

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

610

Vragen van het lid **Van Bommel** (SP) aan de minister van Buitenlandse Zaken over *Afghaanse krijgsgevangenen*. (Ingezonden 16 januari 2002)

1
Is het waar dat de Amerikaanse regering de door hen gevangen genomen strijders van de Taliban en het al-Qaeda netwerk niet als krijgsgevangenen beschouwt, maar als «illegale strijders» die «technisch gesproken» niet onder de Conventie van Genève vallen?¹

2
Deelt u de mening dat de bepalingen van de Conventie van Genève van toepassing zijn op deze gevangenen? Zo ja, bent u bereid druk uit te oefenen op de VS om deze gevangenen te behandelen volgens deze bepalingen? Indien neen, op grond waarvan?

3
Wat voor legitimatie ligt ten grondslag aan de deportatie van genoemde strijders naar Guantanamo Bay en berechting van deze strijders door de VS?

4
Is het waar dat de gevangenen tijdens de deportatie gedrogeerd waren? Zo ja, is dit niet in strijd met de «UN principles of Medical Ethics» die het toedienen van verdovende middelen slechts toestaat op basis van

medische noodzaak? Wat is hierover uw oordeel?²

5
Deelt u de mening van Amnesty International dat de «cellen» waarin de gevangenen verblijven, gemeten aan de vereisten die hiervoor in de VS gelden, niet acceptabel zijn? Zo ja, bent u bereid er bij de VS op aan te dringen de verblijfsomstandigheden van deze gevangenen drastisch te verbeteren?²

6
Is het waar dat verscheidene gevangenen tuberculose hebben? Zo ja, hebben deze gevangenen toegang tot adequate medische hulpverlening?

¹ ANP, 12 januari jl.

² Persbericht Amnesty International, 10 januari jl.

Antwoord

Antwoord van minister **Van Aartsen** (Buitenlandse Zaken). (Ontvangen 5 februari 2002)

1
De Amerikaanse Minister van Defensie heeft de gevangenen te Guantánamo Bay omschreven als «unlawful combatants», een begrip dat niet ontleend is aan het internationaal recht. Op 28 januari jl. heeft President Bush tijdens een persconferentie ten eerste gezegd dat de gevangenen niet beschouwd worden als krijgsgevangenen, ten

tweede dat de gevangenen humanaan zullen worden behandeld. Vervolgens heeft Bush aangegeven dat hij naar alle juridische argumenten zal luisteren en dan een besluit zal nemen.¹

2
Indien er sprake is van «armed conflict» in de zin van het humanitair oorlogsrecht, dienen gevangen genomen strijders die voldoen aan de criteria die worden gesteld in de Derde Geneefse Conventie als krijgsgevangenen te worden behandeld. De vraag of in casu sprake is van krijgsgevangenen kan alleen worden beantwoord op basis van feitelijke informatie omtrent de identiteit van de gevangenen en hun deelname aan de strijd. Overigens ben ik van mening dat deze gevangenen, ongeacht de uitkomst van de discussie over hun juridische status, onder alle omstandigheden recht hebben op een menswaardige behandeling.

3
Volgens de Amerikaanse autoriteiten zijn de gevangenen overgebracht naar Guantánamo Bay, omdat de faciliteiten in Kandahar ontoereikend waren om adequate bewaking te garanderen. Daarnaast vereiste de veiligheid van Amerikaans personeel het overbrengen van de gevangenen. Voor zover bekend zijn de gevangenen nog niet in staat van beschuldiging gesteld.

4

Mij is bekend dat een zeer klein aantal gevangenen gedrogeerd is tijdens de vlucht, in verband met onhandelbaar gedrag en vlieg angst. Dit is mijns inziens niet in strijd met de «UN Principles of Medical Ethics», omdat een gevangene volgens deze beginselen in bedwang mag worden gehouden voor de bescherming van de gezondheid of veiligheid van de gevangene in kwestie, medegevangenen of bewakers.

5

De Amerikaanse Minister van Defensie Rumsfeld heeft herhaaldelijk verzekerd dat de gevangenen humanaan worden behandeld. Britse regeringsvertegenwoordigers, die de gevangenen hebben bezocht, bevestigden dit.

Op Guantánamo Bay zijn permanent vier vertegenwoordigers van het Internationale Comité van het Rode Kruis (ICRC) aanwezig. Het ICRC acht de wijze waarop de VS het ICRC in staat stelt zijn werk uit te voeren in overeenstemming met het humanitair oorlogsrecht. Het ICRC spreekt zich per definitie niet uit over de kwaliteit van de detentie. Hierover voert het ICRC alleen gesprekken met de betreffende autoriteiten.

Volgens mijn informatie hebben de cellen waarin de gevangenen verblijven een oppervlakte van 2,40 m bij 2,40 m. Elke cel heeft een betonnen vloer en een bedekking van staal en hout. De cellen zijn van elkaar gescheiden door een stalen hek. Er wordt, volgens de VS, voldaan aan standaarden van de Derde Geneefse Conventie, waarin is bepaald dat de accommodatie vergelijkbaar moet zijn aan die van de strijdkrachten van de gevangenhoudende macht in hetzelfde gebied. De accommodatie is tijdelijk en er wordt gewerkt aan een permanente accommodatie voor de gevangenen. Ze ontvangen drie maaltijden per dag en er zijn adequate sanitaire en medische voorzieningen.

De behandeling van de gevangenen is op mijn instructie aan de orde gesteld in contacten met de Amerikaanse regering.

6

De medische dossiers van de gevangenen worden vanwege privacy redenen niet vrijgegeven. De gevangenen hebben toegang tot adequate medische voorzieningen.

De gevangenen zijn in Kandahar medisch onderzocht. Tijdens de vlucht is steeds medisch personeel aanwezig en op Guantánamo Bay zijn adequate medische voorzieningen, ook om gevangenen met tuberculose te behandelen.

---

¹ «One, they will not be treated as prisoners of war. They're illegal combatants. Secondly, they will be treated humanely. And then, I'll figure out – I'll listen to all the legalisms and announce my decision when I make it».